

Rellotges de sol de can Castany

Cervelló

Ubicació

Comarca: Baix Llobregat
Lloc/Adreça: Accés a la urbanització Can Castany
Emplaçament Es troben a dues de les façanes de la masia que està situada en un replà per sota de la creu de terme.

Coordenades:

Latitud: 41.389205540819
Longitud: 1.9621011406208
UTM Est (X): 413226
UTM Nord (Y): 4582484

Classificació

Número de fitxa 08068 - 72
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Popular
Segle XVIII
Any 1769
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: El fet que tots dos rellotges hagin estat repintats ha anul·lat tota possibilitat d'interpretació i datació.
Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIL
Observacions protecció: BCIL – 479-I
Pla Especial i catàleg del patrimoni arquitectònic i ambiental de Cervelló, 2017. PEPAAC – ph-52.
Data aprovació: dt., 02/05/2017 - 12:00
Número inventari Inventari dels rellotges de sol dels Països Catalans: 1769 i 1768
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Ornamental

Titularitat	Privada
Titular:	08067A025000110000AS
Fitxes associades:	
Can Castany	
Fita de Can Castany	
Autoria de la fitxa	Juana María Huélamo Gabaldón - Kuanum
Data de registre de la fitxa:	dg., 14/01/2024 - 19:36

Descripció

Es tracta de dos rellotges de sol, ubicats a dues façanes diferents de l'edifici i amb orientacions també diferents.

Tots dos són d'autor, rectangulars i en posició vertical i conserven els gnòmons de vareta.

Un d'ells presenta orientació sud-est i ha estat pintat recentment amb color terrós, en el qual actualment no s'aprecien marques horàries ni cap mena d'ornamentació (potser estan ocultes darrere la pintura actual).

L'altre, el segon, està ubicat en una altra façana orientada al sud-oest, repintat de blanc. Tampoc en ell s'aprecien marques horàries ni cap mena d'ornamentació, segurament pel mateix motiu que l'anterior.

Història

La masia que aprofitava aquests dos rellotges té un moment important durant el segle XVIII, en què canvia de propietat. És molt possible que en aquell moment es reformessin les parets i s'instal·lessin aquests rellotges.

La Societat Catalana de Gnòmica els data en el seu inventari com de l'any 1769.

Els rellotges de sol han estat testimonis silenciosos del pas del temps, marcant les hores uns cops amb la seva elegància i altres amb la seva senzillesa.

Aquestes peces, moltes d'elles úniques, sovint adossades a les parets de cases de nuclis urbans, o a pagès a les masies, han format part integrant de la història cultural i arquitectònica a casa nostra.

L'ús dels rellotges de sol data de temps antics, quan les societats depenien principalment de la posició del sol per mesurar el temps. Tot i que les primeres versions podrien ser primitives, a Catalunya, com a altres territoris, es va desenvolupar una gran varietat de rellotges de sol durant l'edat mitjana, el renaixement i el barroc.

A la Catalunya medieval, els monestirs van ser pioners en la instal·lació de rellotges de sol a les seves parets, utilitzant-los com a eines essencials per a la recitació dels oficis religiosos. Amb el temps, aquesta pràctica es va estendre a les cases i masies, reflectint una preocupació creixent per mesurar amb precisió el temps en la vida quotidiana.

Els rellotges de sol presenten una diversitat de formes i estils, des de simples marques horàries en superfícies planes fins a complicats gnòmons verticals. Les influències del romànic, el gòtic i fins i tot el modernisme es poden apreciar en el disseny d'aquestes peces. Molts rellotges destaquen per l'ornamentació

artística que tenen i alguns se'ls anomena "d'autor", tractant-se de peces úniques i originals, pintats directament als murs de les cases amb l'orientació adequada, i amb detalls que reflecteixen l'habilitat dels artesans locals. D'altres, peces industrials, majoritàriament de ceràmica vidriada, que es col·locaven buscant la marcació precisa que procura la llum solar.

A més de la seva funció pràctica, els rellotges de sol també simbolitzen una connexió amb el passat i una apreciació de les tradicions. En moltes cases i masies, es manté la pràctica de restaurar i conservar amb cura aquestes antiguitats com a testimoni d'una època passada, preservant així la seva autenticitat i valor cultural, més que la seva raó pràctica i utilitària.

Bibliografia

AMB (2016) Text refós del pla especial i catàleg del Patrimoni Arquitectònic i Ambiental de Cervelló. S.Ll. Àrea Metropolitana de Barcelona.

LLURBA RIGOL, Josep (2021) Les masies de Cervelló, La Palma de Cervelló i Vallirana. Nèctar Editorial. Torrelles de Llobregat.

Enllaços d'interès:

[SCG - Societat Catalana de Gnomònica. Inventari de rellotges de sol dels països...](#)

[SCG - Societat Catalana de Gnomònica. Inventari de rellotges de sol dels països...](#)

[Cercador de l'Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya](#)

